

Panevėžio apylinkės teismas
(asignavimų valdytojo pavadinimas)

2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2018-03-28

(data)

Panevėžys

(parengimo vieta)

I SKYRIUS STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS KONTEKSTO (APLINKOS) ANALIZĖ

Teismo veiklai didžiausią įtaką daro teisiniai, ekonominiai ir socialiniai veiksniai. Teismas savo 2017 – 2019 metų strateginiame veiklos plane yra numatęs, jog naujai priimtų teisės aktų įtaka gali pasireikšti kaip plečianti (arba siaurianti) teismo kompetenciją, sudaranti (arba nesudaranti) prielaidas operatyviam bylų nagrinėjimui teisme. Nuo 2017 metų įsigaliojo naujas Administracinių nusižengimų kodeksas, todėl iš esmės pasikeitė administracinių nusižengimo bylų nagrinėjimo procesas ir labai daug procesinių veiksmų buvo perduota atlikti ir sprendimus priimti pareigūnams. Dėl šių pakeitimų teisme ženkliai sumažėjo administracinių nusižengimo bylų skaičius.

Dėl vis didėjančios Lietuvos integracijos į Europos Sąjungos teisinę sistemą, poreikio vadovautis ir taikyti Europos Sąjungos teisės aktus, įvertinti ir atsižvelgti į Europos Teisingumo Teismo, Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką, didėjo profesinės kvalifikacijos reikalavimai teisėjams, teisėjų padėjėjams, valstybės tarnautojams ir kitiems darbuotojams, dirbantiems Panevėžio miesto apylinkės teisme. Teisėjų pasirengimas, jų žinių gilinimas, kvalifikacijos kėlimas – svarbi teismo tinkamos veiklos užtikrinimo prielaida.

Ekonominiai veiksniai yra vieni svarbiausių veiksnių, darančių įtaką teismo veiklai. Svarbiausia, kad teismo finansavimas yra ženkliai nepakankamas. Pagal numatytus 2017-ųjų metų asignavimus buvo sprendžiami būtiniausi ir darbuotojams skausmingiausi – darbo užmokesčio klausimai, siekiant baigti metus be išskolinimų darbuotojams, tačiau to pasiekti nepavyko ir daliai darbuotojų atlyginimas už gruodžio mėnesį buvo išmokėtas tik 2018 metų sausio mėnesį. Buvo sprendžiami ir kitų būtinų išlaidų klausimai, ženkliai padidėjusių pašto, vertinimo paslaugų išlaidos. Tad, be tinkamo finansavimo išspręsti finansinių klausimų ir tinkamai įgyvendinti strateginius tikslus nėra galimybių. Darbo optimizavimas personalo trūkumo problemas išsprendžia tik iš dalies, nes sutaupyti minėtų pinigų sumų atleidžiant darbuotojus neįmanoma. Teismo raštinės skyriaus posėdžių sekretorių atlyginimai yra vieni mažesnių valstybės tarnyboje. Nors šiam darbui atlikti nereikalaujama būti įgijus aukštojo mokslo diplomo, tačiau jų darbo krūvis yra labai didelis, o teismas neturi finansinės galimybės kelti darbuotojams atlyginimų. Dėl šios priežasties į šias ir kitas pareigas organizuojant konkursus pretenduoja vis mažiau pretendentų. Kvalifikacijos kėlimas yra vienas iš darbuotojų motyvavimo priemonių, todėl 2017 metais teismas pagal finansines galimybes skyrė finansavimo dalį teismo darbuotojų mokymams ir kvalifikacijos kėlimui.

ANTRASIS SKIRSNIS STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Strateginis tikslas: *Vykdyti teisingumą ir užtikrinti konstitucinių vertybių gynimą kaip pirmosios instancijos teismui*

1 lentelė. Strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas

Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Patvirtintas asignavimų planas	Patikslintas asignavimų planas*	Faktiškai panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų patikslintame plane, dalis (proc.)**
1	2	3	4	5	6
01 002	Teisingumo vykdymas	1796,6	1796,6	1796,6	100
	<i>Iš jų pajamų įmokos</i>	1,0	1,3	1,1	84,6
	Iš viso:	1797,6	1797,9	1797,7	x

* Jeigu patikslintame plane asignavimai didėja ar mažėja daugiau nei 5 proc. lyginant su asignavimais, nurodytais patvirtintame plane, to priežastys trumpai paaiškinamos po lentele. Paaiškinimai pateikiami dėl patikslintų asignavimų programos lygiu.

** Jeigu asignavimų panaudojimo procento nuokrypiai viršija 10 proc., jie ir jų priežastys trumpai paaiškinami po lentele.

Per ataskaitinį laikotarpį liko nepanaudota Biudžetinių įstaigų pajamų įmokoms 0,2 tūkst. Eur skirtų asignavimų, nes buvo negautos planuojamos įmokos.

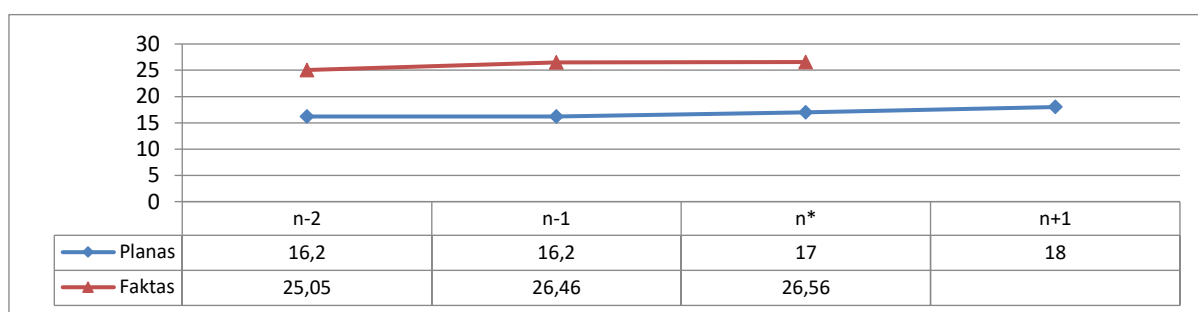
Teismo strateginio tikslo įgyvendinimas matuojamas efekto vertinimo kriterijais:

1. Visuomenės pasitikėjimo teismais rodiklio gerėjimu (vertinimo kriterijaus kodas - 1.E.1; matavimo vienetas - %).
2. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų bylose prieš Lietuvą, kuriose buvo nustatyta pažeidimų dėl teismų veiklos, skaičiaus mažėjimu (vertinimo kriterijaus kodas - 1.E.2; matavimo vienetas - vnt.).

1. Efekto vertinimo kriterijus. Visuomenės pasitikėjimo teismais rodiklio gerėjimas.

Visuomenės pasitikėjimo teismais didėjimas yra visos teismų sistemos siekiama, t.y. siekiamas šio rodiklio reikšmės didėjimas. Pasirinktas kriterijus matuoja visos teismų sistemos, o ne atskiro teismo veiklos rezultata.

1 grafikas. Visuomenės pasitikėjimo teismais rodiklio gerėjimas, matavimo vienetas - %

*n – ataskaitiniai metai

Šio efekto vertinimo kriterijaus reikšmė apskaičiuota naudojant visuomenės nuomonės apklausos agentūros "Vilmorus" duomenis. 2012 m. visuomenės pasitikėjimo teismais rodiklis - 16,3 %, 2013 m. - 19,9 %, 2014 m. – 23,06 %, 2015 m. - 25,05 %, 2016 m. - 26,46%, 2017 m. - 25,56%. Teismo planuota 2017 m. efekto vertinimo kriterijaus reikšmė - 17 %. Pasiiekta efekto vertinimo kriterijaus reikšmė rodo, kad visuomenės pasitikėjimas teismais didėja.

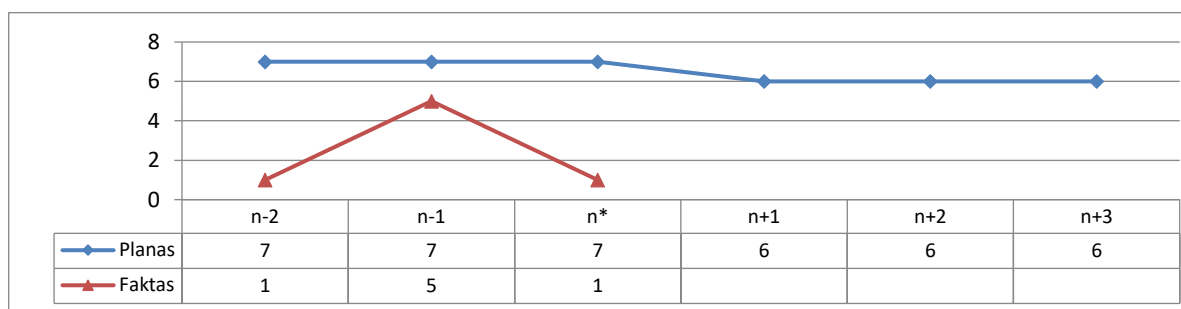
Teismo veikla yra specifinė ir išskirtinė. Teisingumo vykdymas tiesiogiai susijęs su asmeniu, jo prigimtinėmis bei įstatymo jam suteiktomis teisėmis ir pareigomis visuomenėje, ir vertinant šiuo subjektyviuoju požiūriu, teismo priimtais procesiniais sprendimais dažniausiai nėra patenkinti visi. Tačiau šiame kontekste pasitikėjimas teismais tiesiogiai priklauso nuo pačio teismo procesinės veiklos ir jo elgsenos, t. y. kiek teismas užtikrina nešališkumą ir teisingumą bylos nagrinėjimo

metu. Teismo procesinė veikla ir jo elgsena privalo sudaryti visas sąlygas, kad asmuo būtų užtikrintas, jog teismas bylą išnagrinės teisingai. Jeigu asmuo bus dėl to užtikrintas, net ir priėmus jam nepalankų sprendimą, pasitikėjimas teismu nesumenks.

2. *Efektų vertinimo kriterijus. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų bylose prieš Lietuvą, kuriose buvo nustatyta pažeidimų dėl teismų veiklos, skaičiaus mažėjimas.*

Kriterijus matuoja visos teismų sistemos, o ne atskiro teismo veiklos rezultata. Siekiamybė yra rodiklio skaitinės vertės mažėjimas.

2 *grafikas*. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų bylose prieš Lietuvą, kuriose buvo nustatyta pažeidimų dėl teismų veiklos, skaičiaus mažėjimas, matavimo vienetas- vnt

Šio efekto vertinimo kriterijaus reikšmė apskaičiuota pagal Konvencijos pažeidimų suvestinę. Teismo planuota 2017 m. efekto vertinimo kriterijaus reikšmė 7 vnt. 2012 m. fiksuoti 7 pažeidimai, iš jų 3 sprendimai, kuriuose nustatyti pažeidimai susiję su teismų veikla (Konvencijos 6 str.), 2013 m. fiksuoti 7 pažeidimai, iš jų 4 sprendimai, kuriuose nustatyti pažeidimai susiję su teismų veikla (Konvencijos 6 str.), 2014 m. nurodyti 3 sprendimai su pažeidimais, tačiau iš jų 2014 m. nėra Konvencijos 6 str. pažeidimų dėl teismų veiklos, 2015 m. nurodyti 9 sprendimai su pažeidimais, iš jų 1 sprendimas dėl Konvencijos 6 str. (teisė į teisingą bylos nagrinėjimą) pažeidimo, 2016 m. nurodyta 13 sprendimų su pažeidimais, iš jų 5 sprendimai dėl Konvencijos 6 str. 1 d. (teisė į teisingą bylos nagrinėjimą) pažeidimo, iš jų 3 sprendimai dėl teismų veiklos. 2017 m. nurodyta 14 sprendimų su pažeidimais, tačiau iš jų 4 sprendimai iš esmės susiję su teismų veikla, iš jų 1 sprendimas dėl Konvencijos 6 str. 1 d. pažeidimo.

Pasiektas kriterijus atspindi visos Lietuvos teismų sistemos veiklos kokybės gerėjimą, išreikštą tarptautinės teisminės institucijos sprendimais. Pasiektas rodiklio skaitinės vertės mažėjimas.

Identifikuojant strateginio tikslo pasiekimo iššūkius ir galimybes pažymėtina, kad teismas kaip valstybės institucija atlieka išskirtinę funkciją, t. y. vykdo teisingumą valstybės vardu. Vertinant tai, manytina, kad dėl to teismo veikla kiek įmanoma mažiausiai turėtų būti įtakojama ekonominių veiksnių. 2017 metais augant valstybės ekonomikai, teismas savo veikloje realiai susidūrė su dideliais ekonominiais iššūkiiais, t. y. nepakankamu finansavimu. Teismo raštinių skyriaus posėdžių sekretoriaus atlyginimai yra vieni mažiausių valstybės tarnyboje, nors darbo funkcijų atlikimo atsakomybė yra didelė, teisėjų padėjėjų atlyginimai neadekvatūs jų privalomai kvalifikacijai. Organizuojami konkursai valstybės tarnautojų pareigoms užimti realiai neįvyksta, nes jauni žmonės nebenori susieti savo darbinės ateities su valstybės tarnyba.